

La situació de Catalunya durant un estiu crític

Contra aquesta Espanya

A Catalunya hem passat la prova més evident dels orígens essencials dels nostres problemes

ORIOL
Bohigas

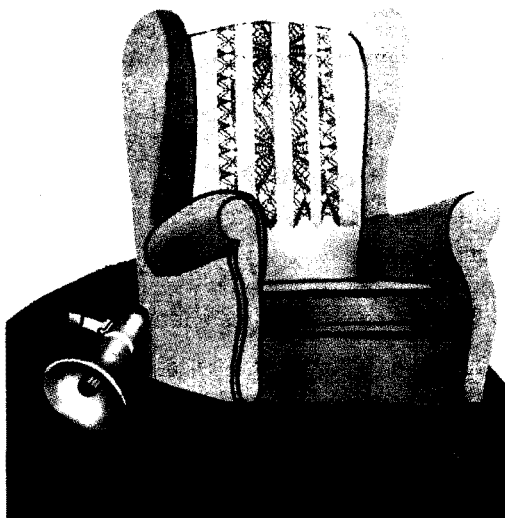
Amb la calma estiuenca de les vacances i la placidesa del no fer res, potser s'ha esmorteït una mica el terribastall polític que ens ha sotraguejat aquesta primavera i el començament d'estiu. Però la resaca encara dura i espero que duri més aquesta tardor, si és que tots plegats som conscients de la transcendència política d'aquells esdeveniments.

No sé si exagero, però tinc la sensació que a Catalunya hem viscut la prova més evident dels orígens essencials dels nostres problemes. En pocs mesos, hem comprovat que el país no marxa prou bé i que una part important de la responsabilitat del fracàs recau en una política espanyola que ens maltracta. No és necessari repetir la llista que tots coneixem, perquè el desgavell en el servei ferroviari de Rodalies, les insuficiències i la manca de decisions a l'aeroport, els escandalosos ajornaments de la línia d'alta velocitat, la interrupció del subministrament d'electricitat en centres clau, les retallades en la discussió i posterior aprovació de l'Estatut, el mal funcionament de totes les infraestructures per insuficiència i per descurança han arribat a incidir fins i tot en la quotidianitat de la vida de tots els ciutadans.

POTSER PER primera vegada gairebé tots els ciutadans de Catalunya, en els seus diversos estrats socials –des de les associacions empresarials fins als sindicats de treballadors, des de la inèrcia dels mitjans fins a les advertències dels intel·lectuals que encara estan actius, cadascú dins de les limitacions dels seus interessos o de les seves petites

hipocresies– han tastat els inconvenients i els greuges que comporta dependre d'una Espanya en la qual ni la dreta ni l'esquerra es preocupen d'ells. I sembla que, ara, quan reben els cops directes, n'han pres consciència. Uns ciutadans que han mostrat, no fa gaire temps, amb exagerades abstencions electorals, un evident desinterès pel batibull polític partidista, però que ara comencen a entendre que els problemes que tenim són reals i greus. I, potser, per primera vegada, han protestat, encara que amb precarietat i tímidesa, però amb oportunitat publicitària i amb una unanimitat transversal.

¿A QUI HEM d'atribuir les culpes de tots aquests desastres? És evident que els primers que en són responsables són els dos grans partits espanyols que s'han alternat en el Govern de Madrid i des del qual han menyspreat els interessos de Catalunya. Però també és necessari culpar els partits catalans que han dominat el Govern de la Generalitat i el de municipis tan decisius com Barcelona, perquè no s'han atrevit a plantar cara d'una forma radical, a exigir o, almenys, a informar de forma deguda i a potenciar entre la ciutadania una protesta general ferma i decidida, bel·ligerant des de diversos fronts, al carrer, a la universitat, als sindicats, als agents econòmics, en una batalla que no es pot eludir con-

MARIA TITOS

Hem comprovat que el país no va bé i que una part important de la culpa del fracàs recau en una política espanyola que ens maltracta

tra l'Espanya que ens oprimeix o ens ignora.

Però això no només és culpa dels governants –i de tots els partits que han col·laborat d'una manera directa o indirecta en el Govern–, sinó de la mateixa ciutadania que, embadallada amb unes millores i unes aparents estabilitats econòmiques i socials, no s'atreveix a lluitar i a sacrificar-se per un futur que sigui més consistent. ¿Hem de continuar protestant només per les engrunes quotidianes o bé hem d'aixecar un moviment general, ferm i decisiu, per exigir un altre grau d'autodeterminació o, directament, una independència tan matisada com calgui per les interdependències nacionals i els interessos comuns que hem anat ordint en la difícil convivència? ¿Hem d'acontentar-nos, com fa **Duran Lleida**, i dir que als catalans «tant se'ns en fot» el debat al voltant

de la sobirania, creient –malgrat les recents experiències catastròfiques– que la vida quotidiana encara es pot controlar i beneficiar des de Madrid sense canvis polítics radicals?

PER AIXECAR aquest moviment popular que ara ja és del tot indispensable són necessaris polítics que el promocionin i el canalitzin. ¿Existeixen avui dia aquests polítics? ¿No falten líders que ens expliquin que els pactes puntuals amb Espanya ja no tenen ni poden oferir cap garantia? De moment, l'única persona que ens ha anomenat el «tancament de caixes» –discretament i sense fer gaire soroll– ha estat **Jordi Pujol** des de fora del poder. Però **Duran**, des d'una posició paral·lela, declara que el debat sobre la sobirania és una pèrdua de temps i que el que interessa el poble són els problemes immediats, com si es poguessin resoldre sense ideologia. ¿Per què el poble –que encara està marcat per ideals polítics– continua callant i no surt al carrer per tal de reclamar una altra mena de relacions amb Espanya?

Hi deu haver moltes explicacions a aquesta falta de participació revolucionària dels ciutadans. L'explicació que em sembla més encertada és la que he pogut llegir fa pocs dies en un article escrit per **Isabel-Clara Simó**, sota el títol *Odi a Catalunya*, en què parla dels aspectes polítics de l'«actual davallada de Catalunya»: «El cofoisme conservador i l'horror al canvi –senyals inequívocs de la dreta– ho amaren tot. I ho aturen tot». Potser, doncs, darrere del passotisme en el tema de la independència o la sobirania, únicament hi ha el conservadorisme de la dreta. Però l'esquerra, la pretesa esquerra, si és que n'hi ha, ¿no viu també en una complença sota l'empremta de la unitat de destí en l'universal?=
Arquitecte.